

Številka: 007-9/2010/

Datum: 4.2.2010

Ministrstvo za okolje in prostor

ZADEVA: Mnenje k predlogu Zakona o geodetski dejavnosti (EVA: 2009-2511-0009)

ZVEZA: Vaš dopis št. 0071-6/2010 z dne 26.1.2010

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) je prejel vaš zgoraj navedeni dopis, h kateremu ste priložili predlog novega Zakona o geodetski dejavnosti (EVA: 2009-2511-0009; v nadaljevanju ZGeoD) ter naslovne organe zaprosili, da vam najkasneje do 5. februarja 2010 posredujejo vprašanja, pripombe oziroma predloge na predlog novega ZGeoD.

V zvezi z zgoraj navedenim dopisom vam na podlagi prvega odstavka 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB1; v nadaljevanju: ZVOP-1-UPB1) v nadaljevanju posredujemo mnenje pripombe in predloge Pooblaščenca k predmetnem predlogu novega ZGeoD.

Iz predloga novega ZGeoD je razvidno, da se bosta pri Inženirski zbornici Slovenije vodili dve zbirki osebnih podatkov, in sicer imenik pooblaščenih geodetov, katerega vsebino in namen določa 9. člen ZGeoD ter imenik imetnikov geodetske izkaznice, katerega vsebino in namen določa 13. člen ZGeoD. Pooblaščenec v zvezi z vodenjem navedenih imenikov ugotavlja, da 9. in 13. člen novega ZGeoD **časa shranjevanja osebnih podatkov v navedenih imenikih ne določata dovolj natančno**. Novi ZGeoD sicer govori o izbrisu iz prej navedenih imenikov, vendar pa iz njegovih določb ni razvidno, kaj se zgodi s podatki, ki se nanašajo na osebe, ki so bile izbrisane iz posameznega imenika ter koliko časa in na kakšen način se izbrisani podatki hranijo.

Po določbah 21. člena ZVOP-1-UPB1 se osebni podatki lahko shranjujejo le toliko časa, dokler je to potrebno za dosego namena, zaradi katerega so se zbirali in nadalje obdelovali, po izpolnitvi namena obdelave pa se osebni podatki zbršejo, uničijo, blokirajo ali anonimizirajo, če niso na podlagi zakona, ki ureja arhivsko gradivo in arhive, opredeljeni kot arhivsko gradivo, oziroma če zakon za posamezne vrste osebnih podatkov ne določa drugače.

Izbris podatkov iz imenika z vidika določb ZVOP-1-UPB1 pomeni, da se podatki tudi dejansko izbrišejo, torej da podatkov, ki so bili do izbrisa vpisani v imenik, po izbrisu sploh ni več. Pri tem se glede na namen vodenja obeh imenikov, to je pravno varstvo uporabnikov geodetskih storitev, postavlja vprašanje, ali je takšen popoln izbris sploh dopusten, saj bo v praksi verjetno prihajalo do situacij, ko bo potrebno za nazaj ugotoviti, ali je bila določena oseba v določenem času vpisana v katerega od imenikov. Pooblaščenec zato predlaga dopolnitev določb 9., 10. oziroma 13. člena ZGeoD. Določbe navedenih členov je potrebno dopolniti na način, da se v njih jasno zapiše, da se podatki po izbrisu iz imenika arhivirajo, določiti je potrebno čas hrambe arhiviranih podatkov, poleg tega pa je potrebno jasno določiti, v katerih primerih oz. za kakšne namene se lahko dostopa do arhiviranih podatkov ter katere osebe lahko dostopajo do arhiviranih podatkov.

Pooblaščenec v zvezi z vodenjem imenika pooblaščenih geodetov in imenika imetnikov geodetske izkaznice še ugotavlja, da je dostop do podatkov, ki se vodijo v imenikih in niso javni, različno urejen. Zadnji stavek četrtega odstavka 9. člena namreč določa, da imajo pravico do vpogleda **v vse podatke** imenika pooblaščenih geodetov

uslužbenci Geodetske uprave RS, pristojni inšpektorji ter sodišče, medtem ko 13. člen ZGeoD ne vsebuje določb o tem, kdo ima pravico do vpogleda v vse podatke, ki se vodijo v imeniku imetnikov geodetske izkaznice. Pooblaščenec v zvezi z dikcijo zadnjega stavka četrtega odstavka 9. člena pojasnjuje, da imajo po določbah 8. in 22. člena ZVOP-1-UPB1 pravico do vpogleda in pridobitve vseh podatkov, ki se vodijo v imeniku, tiste osebe, ki so za uporabo osebnih podatkov pooblaščenec s katerim od materialnih ali procesnih zakonov. Državni organi, kot so npr. inšpekcijske službe, policija, sodišča in prekrškovni organi, imajo v področnih zakonih (npr. 19. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru, 55. člen Zakona o policiji, 45. člen Zakona o prekrških, 13. člen Zakona o sodiščih) že določena generalna pooblastila za pridobivanje osebnih in drugih podatkov, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih, z zakonom določenih nalog. Taksativno naštevanje organov, ki lahko pridobivajo osebne podatke iz posamezne zbirke osebnih podatkov, je zato povsem odveč oziroma bi bilo smiselno le v primeru, ko želi zakonodajalec zagotoviti, da so podatki **dostopni le točno določenim organom in nikomur drugemu**. Ob tem je potrebno opozoriti, da bi moral biti iz zakona razviden tudi **namen**, zaradi katerega so osebni podatki dostopni določenim organom.

Če namerava zakonodajalec dostop do vseh osebnih podatkov, ki se vodijo v imenikih, omogočiti le točno določenim organom, je potrebno v zakon poleg navedbe teh organov jasno zapisati, da se dostop lahko omogoči **le** tem organom, poleg tega pa mora v zakon zapisati tudi **namen** takšnega dostopa do osebnih podatkov. Pooblaščenec zato predlaga, da predlagatelj prouči, ali je takšno omejevanje dostopa do osebnih dejansko potrebno, saj imenika ne vsebujeta občutljivih osebnih podatkov. Če je takšno omejevanje dejansko potrebno, je potrebno zaradi jasnosti dikcijo zadnjega stavka četrtega odstavka 9. člena ZGeoD dopolniti na prej omenjen način, poleg tega pa je potrebno na podoben način dopolniti tudi četrti odstavek 13. člena. Če pa takšno omejevanje ni potrebno, Pooblaščenec predlaga spremembo zadnjega stavka četrtega odstavka 9. člena, ki naj bi se glasil: »Pravico do vpogleda in izpisa vseh podatkov iz imenika pooblaščenih geodetov ima Geodetska uprava RS ter drugi organi, ki podatke potrebujejo za izvrševanje njihovih, z zakonom določenih nalog.« Na podoben način bi bilo potrebno dopolniti tudi določbe četrtega odstavka 13. člena.

Pooblaščenec izraža še pomisleke na določbo četrtega odstavka 36. člena ZGeoD, kjer je predvideno zaračunavanje stroškov za zagotavljanje javnega dostopa do podatkov iz zbirk geodetskih podatkov z uporabo omrežnih storitev. Pooblaščenec opozarja, da je vpogled v podatke po 34. členu Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) vedno **brezplačen**. Predlog 4. odstavka 36. člena ZGeoD, ki določa, da se lahko zaračunajo stroški za "uporabo omrežnih storitev" je v tem delu izrecno v nasprotju s citirano določbo ZDIJZ. Obenem ni jasno, kaj so sploh "stroški omrežnih storitev". Predlog člena tudi v nasprotju z ureditvijo zaračunavanja materialnih stroškov po ZDIJZ (35. člen) in Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja, ki določa katere materialne stroške in po kakšnem postopku sme organ zaračunati. Tudi geodetski podatki sodijo med informacije javnega značaja in Pooblaščenec ne vidi nobenega razumnega razloga, zakaj bi bili ti podatki glede stroškov dostopa izjema od splošnih pravil. Če gre pri dostopu do geodetskih podatkov za kakšne materialne stroške, ki v Uredbi niso urejeni, lahko GURS pri MJU pridobi soglasje za posebno postavko v stroškovniku. Razloga za posebno ureditev torej ni videti. Poleg oteženega dostopa do samih informacij javnega značaja, bi različna ureditev zaračunavanja v praksi povzročala težave pri tolmačenju in razlike v obravnavi posameznih prosilcev, kar zagotovo ne prispeva k pravni varnosti. Glede na to, da so geodetski podatki za ponovno uporabo izjemno zanimivi, je takšna ureditev sporna tudi z vidika Direktive 2003/98/ES.

Pooblaščenec zaradi jasnosti predlaga, da se popravi dikcija 5. odstavka predlaganega 36. člena ZGeoD tako, da bo namesto »v skladu s predpisi, ki urejajo informacije javnega značaja«, zaračunavanje komercialne uporabe dopustno "v skladu s predpisi, ki urejajo ponovno uporabo informacij javnega značaja".

Pooblaščenec meni, da ostale določbe novega ZGeoD niso v neskladju s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov in dostop do informacij javnega značaja.

S spoštovanjem,

Informacijski pooblaščenec
Nataša Pirc Musar, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka